

KRYSTYNA CARMİ

ur. 1932; Obertyn

Miejsce i czas wydarzeń	Brzesko, okres powojenny
Słowa kluczowe	Brzesko, okres powojenny, szkolnictwo, edukacja, rodzina Gaczyńskich, Stefan Gaczyński, przemoc

Życie w powojennym Brzesku

Miałam dwanaście lat, a byłam dopiero po pierwszej klasie. Myśmy gdzieś w lutym wyjechali i tam mnie zapisali do trzeciej klasy ze względu na wiek. Mamusia – nazywałam panią Gaczyńską mamusią – zapisała mnie do szkoły. Powiedziałam, żeby mnie przenieśli jeszcze o jedną klasę wyżej. Powiedzieli: – Nie, to niemożliwe, już jest w trzeciej, to musi skończyć trzecią. Ale uprosiła – niech idzie do czwartej klasy, będzie robić egzaminy. W każdym razie w jednym roku zrobiłam trzecią, czwartą i piątą klasę. Potem zdawałam egzaminy do szóstej klasy i tylko szóstą i siódmą robiłam przez cały rok szkolny. W międzyczasie moja pani Gaczyńska dostała list od swojego brata z Brazylii, który jej napisał, że on szedł z armią Andersa i w ZSRR znalazł Stefcia, i wziął go ze sobą. W Iranie Stefcio dostał zapalenia płuc i umarł. I wtedy pani Gaczyńska, która była dla mnie taka dobra, zamieniła mi życie w piekło. Chciała się zemścić, chyba ze złości na Pana Boga, że nie wypełnił jej prośby, że jej syn zginął. Ja się stałam w tym domu kopciuszkiem, to były straszne czasy. Skończyłam tę szkołę, pamiętam, że pasłam kozy. Nie mogłam robić lekcji w domu, tylko przy kozach. Raz czegoś nie zaliczyłam, jakiegoś egzaminu, i poskarżyłam się nauczycielce, że nie mogłam tego zaliczyć dlatego, że nie mogłam po prostu się przygotować. I ona wezwała panią Gaczyńską. Ona przyszła z tej szkoły taka wściekła, wzięła polano i tak mnie stłukła, że byłam cała sina. To było 1 maja, myśmy szli potem w szeregu. Jak mnie ktoś dotknął, wszystko mnie tak strasznie bolało od tego bicia. Ona później żałowała tego, ale biła mnie strasznie za nic, po prostu za nic. Nie wiedziałam, co będzie ze mną dalej, chciałam pójść do szkoły, dalej się uczyć. Nie chciałam przez całe życie kóz paść.

Data i miejsce nagrania	2006-11-17, Rison le-Cijon
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"